

Orgány krizového řízení

Orgány krizového řízení v obcích I. typu jsou **starosta obce a obecní úřad**.

Starosta obce

Starosta obce (§ 21 krizového zákona) zajišťuje připravenost obce na řešení krizových situací.

Starosta dále:

- za účelem přípravy na krizové situace a jejich řešení může zřídit **krizový štáb obce** jako svůj pracovní orgán,
- zajišťuje za krizové situace provedení stanovených krizových opatření v podmínkách správního obvodu obce,
- plní úkoly stanovené starostou obce s rozšířenou působností a orgány krizového řízení při přípravě na krizové situace a při jejich řešení a úkoly a opatření uvedené v krizovém plánu obce s rozšířenou působností,
- odpovídá za využívání informačních a komunikačních prostředků a pomůcek krizového řízení určených Ministerstvem vnitra.

V době krizového stavu starosta obce:

- zabezpečuje varování a informování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím a vyzoomění orgánů krizového řízení, pokud tak již neučinil hasičský záchranný sbor kraje,
- nařizuje a organizuje evakuaci osob z ohroženého území obce,
- organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatelstva,
- zajišťuje organizaci dalších opatření nezbytných pro řešení krizové situace.

Pokud starosta obce neplní v době krizového stavu úkoly stanovené tímto zákonem, může hejtman převést jejich výkon na předem stanovenou dobu na zmocněnce, kterého za tím účelem jmenuje. O této skutečnosti hejtman neprodleně informuje obec a ministra vnitra, který může rozhodnutí hejtmana zrušit.

Obecní úřad

Dalším orgánem krizového řízení na úrovni obcí I. typu jsou obecní úřady. Obecní úřad, stejně jako starosta obce, zajišťuje připravenost obce na **řešení krizových situací (§ 21a krizového zákona)**. K jeho kompetencím patří:

- poskytnutí podkladů a informací obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností za účelem zpracování krizového plánu obce s rozšířenou působností,

- vést evidenci o přechodných změnách pobytu osob, pro kterou shromažďuje údaje a poskytnout tyto údaje obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností,
- podílí se na zajištění veřejného pořádku v obci,
- plní úkoly stanovené krizovým plánem obce s rozšířenou působností,
- seznamuje fyzické a právnické osoby způsobem v místě obvyklým s charakterem možného ohrožení, s připravenými krizovými opatřeními a se způsobem jejich provedení.

Při vyhlášení nouzového stavu nebo stavu nebezpečí (§ 22 krizového zákona) starosta obce zajišťuje provedení **krizových opatření v podmínkách obce**. Je-li k tomuto účelu nutné vydat nařízení obce, nabývá nařízení obce účinnosti okamžikem jeho vyvěšení na úřední desce obecního úřadu. Nařízení obce se zveřejní též dalšími způsoby v místě obvyklými, zejména prostřednictvím hromadných informačních prostředků a místního rozhlasu. Stejný postup se použije při vyhlášení změn obsahu již vydaného nařízení obce. Náklady vynaložené na provedení krizových opatření stanovených obcí uhrazuje obec z obecního rozpočtu.

Provázaná součinnost obce I. typu s ORP při krizovém řízení

Obec při plnění svých úkolů ochrany veřejného zájmu tvoří **základní prvek veřejné správy při zabezpečování opatření ochrany obyvatelstva**, při mimořádných událostech a krizových situacích. Obecní úřad obce s rozšířenou působností a obecní úřad při výkonu státní správy zajišťuje připravenost správního obvodu obecního úřadu obce s rozšířenou působností a území obce na mimořádné události, provádění záchranných a likvidačních prací a ochranu obyvatelstva.

Určená obec je (dle § 15 odst. 4 písm. a krizový zákon) **obec**, kterou určí **Hasičský záchranný sbor** kraje k rozpracování vybraných úkolů **krizového plánu kraje**. Při jejich výběru vychází Hasičský záchranný sbor kraje z těchto doporučení:

1. „určenou obcí“ je každá obec s rozšířenou působností (obec typu III),
2. „určenou obcí“ je **dále obec**, kde na základě analýzy ohrožení je **účelné rozpracovat vybrané úkoly krizového plánu kraje na místní podmínky**, přitom se přihlédne k již dřívějšímu, dosud platnému, určení příslušným okresním úřadem.

Role starosty obce s rozšířenou působností (dle § 18 krizového zákona)

Starosta obce s rozšířenou působností zajišťuje připravenost správního obvodu obce s rozšířenou působností na řešení krizových situací; ostatní orgány obce s rozšířenou působností se na této připravenosti podílejí.

Starosta obce s rozšířenou působností řídí a kontroluje přípravná opatření, činnosti k řešení krizových situací a činnosti ke zmírnění jejich následků prováděná územními správními úřady s působností ve správním obvodu obce s rozšířenou působností, orgány obcí, právnickými osobami a fyzickými osobami ve správním obvodu obce s rozšířenou působností.

Za tímto účelem

1. zřizuje a řídí bezpečnostní radu obce s rozšířenou působností pro území správního obvodu obce s rozšířenou působností,
2. organizuje přípravu správního obvodu obce s rozšířenou působností na krizové situace a podílí se na jejich řešení,
3. schvaluje po projednání v bezpečnostní radě obce s rozšířenou působností krizový plán obce s rozšířenou působností,
4. vyžaduje od hasičského záchranného sboru kraje údaje podle § 15 odst. 3 krizového zákona.

Starosta obce s rozšířenou působností dále

1. **zřizuje a řídí krizový štáb obce s rozšířenou působností** pro území správního obvodu obce s rozšířenou působností, který je současně krizovým štábem pro území správního obvodu obce,
2. zajišťuje za krizové situace provedení stanovených krizových opatření v podmínkách správního obvodu obce s rozšířenou působností; správní úřady se sídlem na území správního obvodu obce s rozšířenou působností a právnické a podnikající fyzické osoby jsou povinny stanovená krizová opatření splnit,
3. plní úkoly stanovené hejtmanem a orgány krizového řízení při přípravě na krizové situace a při jejich řešení,
4. odpovídá za využívání informačních a komunikačních prostředků a pomůcek krizového řízení určených Ministerstvem vnitra.

Bezpečnostní rada určené obce

Bezpečnostní rada (§ 24 krizového zákona) plní funkci **koordinačního orgánu** pro přípravu obce na krizové situace. Bezpečnostní radu tvoří:

- starosta
- tajemník (je-li jeho funkce zřízena)
- příslušník Policie České republiky
- příslušník hasičského záchranného sboru kraje
- velitel sboru dobrovolných hasičů obce (je-li zřízen)
- zaměstnanec obce, který zároveň plní funkci tajemníka bezpečnostní rady

Bezpečnostní rada má v kompetenci především zajištění připravenosti obce na krizové situace. Při přípravách bezpečnostní rada tvoří návrhy a opatření, rozpracovává úkoly dle krizového plánu kraje a zpracovává roční zprávu o stavu prostředků pro varování osob a způsobu náhradního varování. Dále má v kompetenci projednání plánu evakuace osob, zprávy o činnostech a připravenosti složek integrovaného záchranného systému v obvodu obce, návrhy financování příprav na krizové situace, způsob shromažďování nezbytných údajů o osobách, které v době krizového stavu přechodně změni

pobyt, způsob seznámení právnických a fyzických osob s charakterem možných ohrožení, zprávu o hodnocení krizové situace a přijatých opatřeních, havarijní plán a podmínky nouzového přežití obyvatelstva.

Krizový štáb obce

Krizový štáb může zřídit starosta obce I. typu (dle § 21 odst. 2 písm. a krizového zákona), tj. **krizový štáb obce (dále jen KŠ obce) jako svůj pracovní orgán pro zvládání mimořádných situací. Starosta ORP** (dle § 18 odst. 3 krizového zákona) **musí zřídit krizový štáb pro celý správní obvod ORP (dále jen KŠ ORP)**, který je současně KŠ pro území správního obvodu této obce.

KŠ obce je orgán, který se podílí ve spolupráci se složkami IZS na koordinaci provedení záchranných a likvidačních prací a ostatních úkolů ochrany obyvatelstva a života obce (varování, evakuace, nouzové přežití) a následně obnovovacích prací (asanační) na postiženém území obce. Na základě zpracované dokumentace, předkládá podklady pro rozhodovací činnost starosty obce při řešení mimořádných událostí a krizových situací.

KŠ obce se schází podle potřeby a je svoláván starostou obce (případně místostarostou nebo pověřeným pracovníkem obce) při vzniku mimořádné události velkého rozsahu nebo v případě vyhlášení krizového stavu na území obce, zejména je-li nutné zabezpečit evakuaci a nouzové přežití obyvatelstva. KŠ obce zejména:

- zabezpečuje vyhodnocování situace,
- přijímá opatření k řešení vzniklého stavu a spolupracuje s orgány koordinujícími záchranné a likvidační práce,
- zabezpečuje odpovídající zázemí postiženým osobám (nouzové přežití),
- ochranu majetku,
- likvidaci následků mimořádné události nebo krizové situace.

Zřízení, složení a svolání krizového štábu obce

Zřízení KŠ obce by mělo proběhnout již při přípravách na řešení krizové situace. Jednotliví členové krizového štábu mají být na členství připravováni a pro jejich činnost je potřebné předem vybrat a vybavit vhodné prostory.

Možné složení krizového štábu obce:

- starosta obce, zástupce starosty (místostarosta),
- další, předem určení pracovníci obecního úřadu,
- velitel JSDH obce, zástupce zdravotního střediska, praktický lékař,
- vedoucí pracovníci podniků, školských, zdravotnických a sociálních zařízení,
- specialisté (odborníci z různých oborů) dle řešené krizové situace.

Na činnosti krizového štábu obce se také podílejí zaměstnanci obecního úřadu, kteří jsou vyčleněni pro potřeby krizového štábu (ti zpravidla tvoří základ stálé pracovní skupiny krizového štábu obce).

KŠ obce svolává starosta obce (vedoucí KŠ obce) a používá jej:

- při řešení mimořádné události nebo krizové situace a ke zmírnění jejich následků, včetně plnění úkolů orgánů krizového řízení za stavu ohrožení státu vyhlášeného v souvislosti se zajišťováním obrany České republiky a za válečného stavu,
- při koordinaci záchranných prací a likvidačních prací hejtmanem nebo starostou obce s rozšířenou působností v souvislosti s řešením mimořádné události v případech stanovených právním předpisem, pokud nevyužijí koordinace bez využití krizového štábu,
- při taktických a prověřovacích cvičeních organizovaných k ověření výše uvedených činností, které nařídí k tomu oprávněná osoba.

Činnost KŠ obce se po jeho aktivaci řídí pokyny jeho vedoucího. Když se členové krizového štábu obce sejdou na určeném místě a v určenou dobu, zahájí nepřetržitou činnost stálá pracovní skupina krizového štábu. Tato skupina při řešení mimořádné krizové situace nebo při koordinaci záchranných a likvidačních prací:

- analyzuje vývoj krizové situace nebo mimořádné události ve správním území obce,
- dokumentuje postup řešení krizové situace nebo mimořádné události,
- podává vedoucímu KŠ obce návrh na způsob řešení, postup při ochraně obyvatelstva a na vyhlášení, změnu nebo odvolání krizového stavu,
- soustřeďuje informace o stavu sil a prostředků,
- organizuje spojení s krizovými štáby okolních obcí, KŠ ORP a kraje,
- zabezpečuje informování veřejnosti a přijatých opatření a postupu řešení rizikové situace nebo mimořádné události,
- vede evidenci finančních výdajů a nákladů na opatření při krizové situaci nebo mimořádné události,
- organizuje ochranu obyvatel postiženého území, zásobování a humanitární pomoc obyvatelům postiženého území,
- zabezpečuje ukládání a využívání pracovní povinnosti a pracovní výpomoci, dále ukládání povinnosti poskytovat věcné prostředky a jejich využívání.

Výše uvedené činnosti jsou vykonávány přiměřeně rozsahu řešené krizové situace nebo mimořádné události.